

**ПРАВОВИЙ СТАТУС ТА ФУНКЦІЇ КОНСУЛЬТАТИВНО-ДОРАДЧИХ
ОРГАНІВ ЯК СУБ'ЄКТІВ ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ
ГУМАНІТАРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ**

Купрійчук Василь Михайлович,

доктор наук з державного управління,
професор

Чепурко Ярослав Олексійович,

аспірант кафедри соціальної і гуманітарної
політики Національної академії державного
управління при Президентові України
г. Київ, Україна

Вступ./Introduction. Правовою основою утворення та діяльності консультативно-дорадчих органів як суб'єктів формування та реалізації гуманітарної політики є Конституція України, закони та інші нормативно-правові акти. Статус консультативно-дорадчого органу, повноваження, основні напрями і форми діяльності визначаються положенням про конкретний орган чи спеціальним актом відповідного державного органу – постановою, розпорядженням, наказом тощо. Порядок створення консультативно-дорадчих органів визначається Постановою Кабінету Міністрів України «Питання консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, утворених Кабінетом Міністрів України» від 17 червня 2009 р. № 599. Надання права на утворення консультативно-дорадчих органів центральними органами виконавчої влади передбачається відповідним положенням про центральні органи виконавчої влади.

Мета роботи./Aim. Метою роботи є теоретичне обґрунтування нормативно-правової бази діяльності консультативно-дорадчих органів як суб'єктів формування та реалізації гуманітарної політики та розробка наукових висновків і пропозицій щодо удосконалення цього процесу в практиці публічного (державного) управління в Україні.

Матеріали і методи./Materials and methods. В основу дослідження покладено фундаментальні положення науки публічного управління та адміністрування, використані загальнонаукові методи пізнання явищ і процесів у підвищенні ролі консультативно-дорадчих органів як суб'єктів формування та реалізації гуманітарної політики в Україні.

Результати та обговорення./Results and discussion. Постановою Кабінету Міністрів України «Питання консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, утворених Кабінетом Міністрів України» від 17 червня 2009 р.№ 599 встановлено, що консультативні, дорадчі та інші допоміжні органи Кабінету Міністрів України (далі – допоміжні органи) утворюються на постійній або тимчасовій основі Кабінетом Міністрів України для забезпечення здійснення його повноважень. Таки допоміжні органи діють на громадських засадах за колегіальним принципом, якщо інше не визначено актами Кабінету Міністрів України.

Допоміжний орган утворюється як:

- комісія - для забезпечення узгодження дій центральних і місцевих органів виконавчої влади з питань, пов'язаних з реалізацією повноважень Кабінету Міністрів України;
- комітет - для розгляду питань щодо присудження державних премій;
- організаційний комітет (координаційний центр) - для забезпечення узгодження дій центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій з питань підготовки і проведення заходів загальнодержавного значення;
- рада – для вивчення проблемних питань, пов'язаних з реалізацією державної політики у відповідній сфері;
- робоча група – для участі у підготовці проектів нормативно-правових актів, інших документів, що подаються на розгляд Кабінету Міністрів України;
- урядова комісія – для розслідування причин аварії (катастрофи), вжиття заходів до подолання наслідків стихійного лиха, надання допомоги потерпілим громадянам та їх сім'ям;

- міжвідомча робоча група – для забезпечення узгоджених дій центральних та місцевих органів виконавчої влади, вивчення ситуації в окремій сфері, підготовки пропозицій та рекомендацій Кабінету Міністрів України для забезпечення моніторингу під час вирішення фінансово-економічних та інших питань.

У разі недоцільності подальшого функціонування допоміжного органу або виникнення потреби в достроковому припиненні його діяльності Кабінет Міністрів України приймає за пропозицією відповідного органу виконавчої влади або з власної ініціативи рішення про його ліквідацію.

Відповідно до Типового Положення затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 17 червня 2009 р. № 599 – допоміжний орган у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, а також указами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції і законів України, актами Кабінету Міністрів України та цим Положенням.

Основними завданнями допоміжного органу є:

- сприяння забезпеченню координації дій органів виконавчої влади з питань, що належать до його компетенції;
- підготовка пропозицій щодо формування і реалізації державної політики у відповідній сфері;
- визначення шляхів, механізмів та способів вирішення проблемних питань, що виникають під час реалізації державної політики у відповідній сфері;
- підвищення ефективності діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади; удосконалення нормативно-правової бази з відповідних питань;
- виконання інших завдань, передбачених актом Кабінету Міністрів України.

Допоміжний орган має право:

- отримувати в установленому порядку від центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій інформацію, необхідну для виконання покладених на нього завдань;

- залучати до участі у своїй роботі представників центральних і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками), а також незалежних експертів (за згодою);

- утворювати у разі потреби для виконання покладених на нього завдань постійні або тимчасові робочі групи;

- організовувати проведення конференцій, семінарів, нарад та інших заходів;

- мати інші права, що визначені актом Кабінету Міністрів України.

Допоміжний орган під час виконання покладених на нього завдань взаємодіє з державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2018 року № 1198 «Про затвердження типових положень про молодіжні консультативно-дорадчі органи», а саме затверджено «Типове положення про молодіжний консультативно-дорадчий орган регіонального рівня» та «Типове положення про молодіжний консультативно-дорадчий орган місцевого рівня», а також вищезазначеною постановою рекомендовано обласним, Київській і Севастопольській міським державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування до 1 березня 2019 р. вирішити питання щодо утворення молодіжних консультативно-дорадчих органів та затвердити положення про зазначені органи з урахуванням типових положень, затверджених цією постановою.

Молодіжний консультативно-дорадчий орган регіонального рівня утворюється як молодіжна рада при обласній, Київській, Севастопольській міській держадміністрації, обласній раді (далі – молодіжна рада).

Молодіжна рада у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, указами Президента України, постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, наказами міністерств, актами обласної, Київської, Севастопольської міської держадміністрації (далі — місцева держадміністрація), обласної ради та її посадових осіб, Переглянутою Європейською Хартією участі молоді в громадському житті на місцевому і регіональному рівнях, іншими нормативно-правовими актами у молодіжній сфері, а також положенням про молодіжну раду.

Висновки./Conclusions. Правовою основою утворення та діяльності консультативно-дорадчих органів є Конституція України, закони та інші нормативно-правові акти. Статус консультативно-дорадчого органу, повноваження, основні напрями і форми діяльності визначаються положенням про конкретний орган чи спеціальним актом відповідного державного органу – постановою, розпорядженням, наказом тощо. Порядок створення консультативно-дорадчих органів визначається Постановою Кабінету Міністрів України «Питання консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, утворених Кабінетом Міністрів України». Надання права на утворення консультативно-дорадчих органів центральними органами виконавчої влади передбачається відповідним положенням про центральні органи виконавчої влади.

Успішна взаємодія між органами влади та організаціями громадянського суспільства є запорукою якісної державної гуманітарної політики, спрямованої на потреби суспільства, підконтрольність та підзвітність йому, відповідність стратегічним національним інтересам.

Найбільш поширеною та системною формою взаємодії органів державної влади та організацій громадянського суспільства на сьогодні є громадські ради,

які визначаються як колегіальні виборні консультативно-дорадчі органи, утворені для:

- забезпечення участі громадян в управлінні державними справами;
- здійснення громадського контролю за діяльністю органів виконавчої влади;
- налагодження ефективної взаємодії зазначених органів з громадськістю;
- урахування громадської думки під час формування та реалізації гуманітарної політики.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Постанова Кабінету Міністрів України «Питання консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, утворених Кабінетом Міністрів України» від 17 червня 2009 р. № 599 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/599-2009-%D0%BF#Text>

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 18 лютого 2018 року № 1198 «Про затвердження типових положень про молодіжні консультативно-дорадчі органи» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-tipovih-polozhen>

3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 3 листопада 2010 р. № 996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF/page>

4. Про утворення регіональних рад підприємців в Автономній Республіці Крим, областях, мм. Києві та Севастополі: Постанова Кабінету Міністрів України від 18 травня 2011 року № 526 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 38. – Ст. 1560.

5. Національна стратегія сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016-2020 роки: затверджено Указом Президента України від 26 лютого 2016 р. № 68/2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/682016-19805>

6. Питання консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, утворених Кабінетом Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2009 року № 599 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 45. – Ст. 1511.

7. Питання консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, утворених Кабінетом Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2009 року № 599 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 45. – Ст. 1511

8. Удосконалення функціонування консультативно-дорадчих органів при органах місцевого самоврядування: правові аспекти [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://eesa-journal.com/2019/10/08/udoskonalennya-funkcionu>

9. Тетяна Андрійчук Громадські консультативно-дорадчі органи: проблеми організації та функціонування. Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ipiend.gov.ua/wp-content/uploads/2018/07/andriichuk.pdf>

10. Нестерович В.Ф. (2017). Поняття «консультативно-дорадчий орган» як категорія конституційного права. Філософські та методологічні проблеми права. № 1. с. 138–145.

ПОЛИТИЧЕСКИЕ НАУКИ

THEORETICAL FUNDAMENTALS OF PUBLIC ADMINISTRATION IN THE FIELD OF HEALTHCARE

Makarenko Maksym

Candidate of Medical Sciences,
Director of the MM-Dental Clinic,

Candidate of Doctor of Science in Public Administration,
Taras Shevchenko National University of Kyiv (Kyiv, Ukraine)

ORCID: 0000-0001-8677-8670

Public administration is a necessary function of public life. Its purpose is to organize the joint activities of people, their individual groups and organizations, to ensure coordination and interaction between them, and its essence is to exercise managerial influence on certain objects. The need to manage arises where it is necessary to unite and coordinate the efforts of two or more people. It was then that the first elements of social organization and social labor appeared in primitive society (for example, the need for joint hunting or joint protection from the enemy) that a special management function emerged as a result of certain social needs and the very nature of social labor. Therefore, the state, uniting a large number of people on the basis of citizenship, objectively needs to work to manage various issues arising in the process of life: regulation of economic development, tax collection and defense, development of science, culture, education, health care and other industries.

The most important purpose of every state is to manage public affairs. The state, as an organization of political power in society, a social and political institution - a rather abstract phenomenon that manifests itself in external relations precisely through the practical exercise of this power. The imperfect organization of power in Ukraine was (and still is) a source of fuel for the socio-economic crisis.

Public administration is one of the activities for the exercise of state power (along with lawmaking and justice), which consists in the practical implementation of